

Valtuustoaloite Savon Voiman sähkön siirtohintojen alentamiseksi

Kaupunginhallitus 23.11.2020 § 315

Iisalmen vasemmiston valtuustoryhmä antoi valtuustoaloitteen Savon Voiman sähkön siirtohintojen alentamiseksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 16.11.2020 § 83.

Viime vuosina sähkön siirtohinnat ovat nousseet kohtuuttomasti. Se on herättänyt aivan aiheellista laajaa kritiikkiä niin tiedotusvälineissä kuin kuntalaisten kanssa käydyissä keskusteluissakin. Useimpien kotitalouksien sähkölaskussa kiinteä kuukausimaksu sekä sähkön siirtomaksu ovat vähintään kaksikolmasosaa sähkön käytöstä kuukausittain. Erityisesti kiinteä kuukausimaksu, joka voi muodostaa suurimman osan koko sähkölaskusta, tuntuu sähköä vähän käyttävien osalta kohtuuttoman suurelta.

Savon Voima jakaa tuloksestaan osinkoa omistajinaan oleville kunnille. Osingonjaon mahdollistamiseksi asiakkailta joudutaan keräämään vähintään puolitoista kertainen määrä jaettavaan osinkoon verrattuna, kun huomioidaan tuloksesta valtiolle maksettavat verot. Luopumalla osittain tai kokonaan kunnille, ns. piiloverona kerättävistä kuukausi- ja siirtomaksuista, voitaisiin ylisuuria asiakasmaksuja alentaa.

Esitämme, että Iisalmen kaupunki tekee Savon Voiman omistajakunnille aloitteen, että kunnat luopuvat kokonaan piiloveron luonteisesta osingonjakovaatimuksesta tai ainakin alentavat sitä ja vastaavalla summalla alennetaan asiakkaiden sähkönsiirtohintoja.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tietoonsa ja lähettää sen valmisteltavaksi elinvoima- ja konsernipalveluihin. Aloite on käsiteltävä 16.5.2021 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet

hallintojohtaja Karppinen Tiina
elinkeinojohtaja Savolainen Terho
hallintosihteeri Kultalahti Terhi

Kaupunginhallitus 26.4.2021 § 131

Valmistelijana talousjohtaja Eeva Suomalainen

Energiaviraston (<https://energiavirasto.fi/sahkon-ostaminen>) tietojen mukaan sähkön hinta muodostuu 1) sähkön verkkopalvelun hinnasta (myöh. siirtohint) 2) sähköenergian hinnasta ja 3) veroista. Yleensä jokainen osa muodostaa noin kolmanneksen sähkön kokonaishinnasta. Hintojen osuudet voivat vaihdella sähkön käyttöpaikan ja kulutuksen perusteella. Siirtohint sisältää sähkön toimituksen kotiin ja sähköverkkojen ylläpidon. Sähkön siirtohintaa ei voi kilpailuttaa.

Sähköenergia on kulutettua sähköä, jota ostetaan sähkönmyyjältä. Sähköenergiamaksu koostuu kiinteästä perusmaksusta ja sähkön käytöstä riippuvasta kulutusmaksusta. Sähköenergian ja siirtohinnan lisäksi sähkölaskussa maksetaan arvonlisäveroa, sähköveroa (laskutetaan verkkopalvelumaksun yhteydessä) sekä huoltovarmuusmaksua.

Sähkön siirtohint sisältää sähkön toimituksen kotiin ja sähköverkkojen ylläpidon. Sähkön siirtohint on maksu, jota sähköverkon omistaja kerää sähköverkon ylläpitoa ja kehittämistä varten. Sähkön siirtomaksuilla katetaan esimerkiksi hätätilanteisiin liittyviä kustannuksia, säävarman sähköverkon rakentamista, uusimista ja kunnossapitoa, ympärivuorokautista valvontaa sekä vikojen ja myrskytuhojen korjausta.

Sähkön käyttökohteen sijainti määrittää sen, minkä verkkoyhtiön verkosta sähkö tulee kohteeseen. Verkkoyhtiötä ei voi vaihtaa eli sähkön siirtohintaa ei voi kilpailuttaa eri verkkoyhtiöiden kesken. Sähkön siirtohint veroineen on keskimäärin noin puolet sähkön kokonaiskustannuksista.

Koska asiakas ei voi kilpailuttaa sähköverkkopalvelua, valvoo Energiavirasto verkkopalvelujen hintojen kohtuullisuutta neljän vuoden mittaisissa jaksoissa. Verkkopalvelun hintojen korotuksille on asetettu ns. korotuskatto. Sähköverkkoyhtiö ei voi nostaa verkkopalvelun hintoja yli 15 prosenttia edeltävän 12 kuukauden aikana keräämiinsä maksuihin verrattuna.

Savon Voima Oyj

Savon Voima -konsernin muodostavat emoyhtiö Savon Voima Oyj sekä sen tytäryhtiöt Savon Voima Verkko Oy ja Savon Voima Joensuu Oy. Konsernin liiketoimintaa ovat sähkönsiirto ja verkkopalvelut, kaukolämmön tuotanto ja jakelu, sähköntuotanto sekä energia-alan muille toimijoille tarjottavat asiakaspalvelut ja -laskutusratkaisut.

Savon Voima Oyj:n vuosikatsaus 2020 on luettavissa

https://savonvoima.fi/wp-content/uploads/2021/04/SV_Vuosikatsaus_2020_web.pdf

Savon Voima Oyj:n omistaa kokonaan Savon Energiaholding Oy, jonka omistajia ovat 20 verkkoalueen kuntaa. Savon Energiaholding Oy:n toimialana on sähkö- ja lämpölaitostoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden osakkeiden omistaminen.

Savon Energiaholding Oy:n omistajarakenne

Kunta	Omistusosuus (%)
Hankasalmi	0,9
Iisalmi	7,3
Keitele	1,6
Kiuruvesi	7,3
Konnevesi	2,1
Kuopio	18,7
Lapinlahti	8,5
Leppävirta	6,4
Pieksämäki	6,0
Pielavesi	5,0
Rautalampi	3,3
Rautavaara	2,5
Siilinjärvi	5,2
Sonkajärvi	4,2
Suonenjoki	6,5
Tervo	1,7
Varkaus	7,1
Vesanto	2,3
Vieremä	2,8
Äänekoski	0,6
YHTEENSÄ	100

Savon Energiaholding Oy:n omistajakunnat ovat allekirjoittaneet yhtiön osakassopimuksen 13.1.1999. Yhtiön kotipaikka on Siilinjärvellä.

Savon Voima Oyj on antanut oman selvityksensä valtuustoaloitteen käsittelyyn liittyen. Selvitys on päätösesityksen liitteenä.

Väre Oy

Savon Voima Oyj, Kuopion Energia Oy, Jyväskylän Energia Oy ja Lappeenrannan Energia Oy allekirjoittivat kesäkuussa 2018 perustamissopimuksen yhteisestä sähkönmyyntiin keskittyvästä energiapalveluyhtiöstä. Tästä kumppanuudesta syntyi Väre, joka toimii sähköenergian myyntiyhtiönä. Väre aloitti toimintansa markkinoilla 1.1.2019, jolloin myös osakasyhtiöiden sähkönmyyntiasiakkaiden sopimukset siirtyivät Väreeseen nimiin. Väre hoitaa osakasyhtiöiden sähkönmyynnin sekä muut valtakunnallisesti kilpaillut liiketoiminnot. Osakasyhtiöt keskittyvät sähkönsiirtoon, kaukolämpöön, vesiliiketoimintaan ja kaasuliiketoimintaan.

Savon Energiaholding Oy:n osakassopimus

13.1.1999 allekirjoitetussa osakassopimuksessa todetaan, että Savon Energiaholding Oy:n tarkoituksena on, että Savon Voima Oy:n yrityksenä kehittyä ja vahvistua ja että Savon Voima Oy:n osakekannan ja samalla Holding Oy:n Savon Voima Oy:n omistuksen arvo lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä nousee ja että Holding Oy saa Savon Voima Oy:stä kilpailukykyisen osinkotuoton.

Osakassopimuksessa myös todetaan, että osinkopolitiikkana pidetään periaatetta, jonka mukaan kaikki osakeyhtiölain mukaan osingonjakokelpoiset varat, jotka Holding Oy:öön kertyvät, jaetaan kulloinkin seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätöksellä osinkoina Holding Oy:n osakkaille siltä osin kuin niitä ei ole varattava yhtiön näköpiirissä olevien kulujen tai muiden maksujen maksamiseen.

Iisalmen kaupungin osinkotuotot

Iisalmen kaupunki on saanut osinkotuottoja Savon Energiaholding Oy:ltä

1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä 2015-2020
Osinkotuotto	550	279	655	698	698	698	3 579

Kaupunki on saanut osinkotuottoja viimeisen kuuden vuoden ajalta yhteensä 3,6 M€. Jos tätä tuottoa ei olisi ollut, olisi kaupungin toimintojen rahoittamiseksi tuotot katettava muulla tuotolla. Käytännössä tämä olisi aiheuttanut paineen veroprosentin nostamiseen tai muiden tulojen lisäämiseen. Yhden veroprosentin tuotto on n. 3,0 M€ (20,50-21,50). On huomiotava, että kaupunki käyttää osinkotuotot normaalin palvelutuotannon rahoittamiseen.

Iisalmen kaupunki on maksanut vuonna 2020 sähkön siirtoon, käyttöön ja veroihin liittyviä maksuja yhteensä n. 1,4 M€ Savon Voima Verkko Oy:lle sekä Väre Energia Oy:lle. Sähkön käytön ja siirron kustannukset ovat olleet vuositasolla n. 1,2-1,4 M€.

Esimerkkilaskelma (2020), M€

Savon Energiaholding Oy:n osinkotuotto	0,7
Kaupungin kiinteistöjen sähkön käytön kokonaiskustannukset (maksut Savon Voima Verkolle ja Väreelle)	-1,3
Kaukolämmön kustannukset (maksut Savon Voima Oy:lle)	-1,5
Savon Energiaholding Oy:n maksama yhteisövero Iisalmeen	0,05

Lisätietona jaetaan

- Savon Energiaholding osakassopimus, ei verkkojulkinen
- Savon Voima Oy:n selvitys siirtohinnoista

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan

Iisalmen kaupunki on sitoutunut Savon Energiaholding Oy:n ja Savon Voima Oyj:n omistukseen osakassopimuksen mukaisesti yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Savon Energiaholding Oy:n tarkoituksena on, että Savon Voima Oyj yrityksenä kehittyy ja vahvistuu ja että Savon Voima Oyj:n osakekannan ja samalla Holding Oy:n Savon Voima Oyj:n omistuksen arvo lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä nousee ja että Holding Oy saa Savon Voima Oyj:stä kilpailukykyisen osinkotuoton.

Iisalmen kaupunki kuitenkin toivoo, että Savon Voima Oyj ottaa jatkossa huomioon julkisuudessa ja tässä aloitteessa esitetyt seikat kuluttajahintojen pitämisestä kohtuullisina.

Kaupunginhallitus toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi ja lähettää sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet

Kaupunginvaltuusto
Savon Voima Oyj
Savon Energiaholding Oy